

Izhaja
enkrat
na mesec
in sicer
početkom
meseca.

ŽENSKI LIST

GLASILO ZVEZE DELAVSKIH ŽEN IN DEKLET.

Naroča se
pri upravi
v Ljubljani,
Vošnjakova
ulica št. 20.

Naročnina za celo leto 12 Din.

V Ljubljani, 1. maja 1929.

Posamezna številka 1-50 Din.
Za inozemstvo 2 Din.

Slavnosti 1. maja — prepovedane.

Notranje ministrstvo je z razpisom Pov. J. B. štev. 10077 z dne 17. aprila 1929 naročilo vsem političnim oblastvom, da morajo prepovedati vse prireditve — 1. maja. Ne smejo se vršiti obhodi, shodi, predavanja in koncerti. Prepovedano je razširjanje majskih spisov in letakov vsake vrste. Časopisi ne smejo iziti niti v rdeči barvi tiskani, niti na rdečem papirju. Tudi ne smejo časopisi v svojih izdajah 1. maja pisati za razorožitev in demokracijo.

Delavcem pa je na prosto дано, da 1. maja praznujejo ali pa da delajo, tudi smejo prirejati izlete.

„Svoboda“ zaplenjena!

Danes so se zglasili v Ljudski tiskarni v Mariboru policijski uradniki z nalogo, da morajo zapleniti vso naklado »Svobode« in zapečatiti stavek.

Zaplemba je bila utemeljena s tem, da nasprotujejo slike in vsebina člankov novemu tiskovnemu zakonu.

V navzočnosti policijskih uradnikov je bil nato stavek »Svobode« razdejan in izročeni so jim bili štirje izvodi preostale »Svobode«. Vse ostalo je bilo že na pošti, kjer je bila gotovo zaplenjena. »Svoboda« je bila tokrat zelo obsežna in tiskana na 88 straneh.

Naše mnenje o združitvi s krščanskimi socialci.

Zadnje čase se vrši polemika o potrebi in možnosti združitve in sodelovanja strokovnih organizacij s krščanskimi socialci. Ker je mnogo naših članic, ki so tudi strokovno or-

ganizirane in je tudi žena, ki ni poklicno zaposlena izven lastnega doma, odvisna od uspehov in porazov delavskega pokreta, si lastimo pravico tudi v našem listu o tem nekoliko spregovoriti in tolmačiti mnenje naših članic ob priliki tozadevnih diskusij.

Res je, da čim kompaktneje bo delavstvo združeno v boju, tem skorajšnja in sigurnejša bo njegova zmaga. Toda za združitev dveh elementov je treba poznati njihov postanek in njihovo bistvo. Me žene, ki smo bile, preden smo postale socialistkinje, skoro brez izjeme vsaj podzvedno krščansko-socialno orientirane, tudi iz lastnih izkušenj lahko presodimo razvoj onih, ki se zbirajo v krščansko-socialnih organizacijah.

Javna tajnost je, da so pravi voditelji teh organizacij izključno tonzirani gospodje. Laiki fungirajo kot predstavniki organizacij in kot agitatorji. Gorjé pa laiku, ki bi se drznil kaj ukreniti iz lastne inicijative in čuta socialne pravičnosti. Razume se, da zapade preganjanju tudi duhovni gospod, ki bi Kristusov nauk o ljubezni do bližnjega in o dajatvi »cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega«, drugače izvajal kot to ugaja njegovim predstojnikom.

Kdor le količkaj pozna zgodovino in opazuje svet okoli sebe, vé, da se je in se še dandanes katoliška cerkev postavlja vedno na stran imovitejših slojev, za revnejše moleduje le usmiljenje, ne priznava jim pa dejanske pravice. Vedno je učila in uči ljudstvo, da je oblast od Boga, tako, da ljudstvo voljnije upogiba izmučene hrbte pred svojimi izkoriščevalci in jim ustvarja nebesa na tej zemlji, dočim samo strada duševno in telesno na račun obljubljenega posmrtnega življenja.

Ker so visoki cerkveni dostojanstveniki dobro izšolani diplomatje, se zna cerkev tudi vedno prilagoditi duhu časa in sledi vedno oni večini, ki zavzema svetovno oblast.

Tako je nastal tudi krščanski socializem, ki pa danes še nima razredne vrednosti, ker ga vodi oni razred, proti kateremu se bojuje delavstvo. Saj je javna tajnost, da je katoliška cerkev s svojimi samostani in ustanovami najbogatejši kapitalist.

Drugače je z marksizmom: Marksistične organizacije so nastale iz delavstva, ki se je prebudilo iz otopenosti k spoznanju krivic, ki jih ustvarja današnja družba in ki si hoče samo priboriti pravice, ki mu po naravi pristojajo.

Marksistične organizacije so mednarodne in medverske. V njih je prostora dovolj za vse proletarce vsega sveta, naj pripadajo katerikoli veri, torej tudi za slovenske krščanske socialce, ki so prišli do spoznanja, da ni v skladu z božjo pravičnostjo, da milijoni ginevajo v bedi ob prenapornem delu, peščica samozancev pa uganja orgije iz objestnosti v preobilju. Dobrodošli so nam, ako pridejo iskreno in se umejo pokoravati načelu solidarnosti, kadar se bo šlo za pridobitev socialnega zboljšanja. Kakor milijoni drugovercev, tako tudi oni še lahko slede svojim verskim čuvstvom. Ne moremo se pa strinjati z združitvijo med organizacijami, ker nočemo biti izigrani na željo kakih zvutih diplomatov iz vrst cerkvene hierarhije.

Nismo še pozabili »Večernega lista«, ki je s svojim hvalisanjem komunizma igral vlogo lisice napram gavranu, ki je hvalila njegovo petje tako dolgo, da je zapel in izpustil kos sira iz svojega kljuna.

Proletarski razred je samo eden, zato mora biti tudi proletarijat organiziran v eni sami razredni organizaciji. Torej, kdor se priznava k socializmu, naj pristopi k nam, ker socializem je le eden kakor je katoliška cerkev samo ena.

Vzgoja brez palice.

Slovenski pregovor: modremu očetu ni treba palice, je lep in resničen. Naš sorodni list »Die Unzufriedene« že dalj časa prinaša razprave o načinu vzgoje in objavlja v ilustracijo teh razprav razne dopise sodrugov in sodružic. Ker se tudi mi pridružujemo načelu vzgoje brez palice, hočemo v naslednjem posneti nekatere važne razprave in primere.

V občestvu družine naj dorašča otrok v materini negi in pod njenim nadzorstvom do pridnega, razredno-zavednega bojovníka proletarijata.

Materina vzgoja je podlaga telesnemu in moralnemu zdravju otroka. Očetova vzgoja je sicer lahko v pomoč materi, če je seveda na mestu in če je taka, kakršna mora biti. Ker je oče večji del dneva zaposlen izven doma, se more le malokdaj ukvarjati z otroci, zato nosi mati več odgovornosti za vzgojo. Ona je središče družine in so otroci ravno v prvih letih, ki so za vzgojo najbolj važna, stalno okoli matere.

Nastane vprašanje: Kdaj naj se prične z vzgojo?

Maogi mislijo, da se otroka, dokler je majhen, ne more vzgajati, češ, da je nerazumno in hočejo pričeti z vzgojo tedaj, ko bi otrok že moral biti vzgojen. Ravno v prvih letih se položi temelj raznim dobrim in slabim lastnostim, katere se pokažejo šele pozneje, ker v vsakem

otroku so dobra in slaba nagnenja. Velja torej slabe zatreti in dobre vzgojiti. To pa se lahko doseže z navado, ker na razum takega malčka pač ne moremo računati. Vzgojiti pa moremo njegovo voljo že od trenutka, ko se prične gibati. Mati mu mora s potrpežljivo vztrajnostjo vcepiti dobre navade. Navaditi se ga mora pač stopnjeoma na vsa mala dnevna opravila kot red, čednost in dostojnost.

Kar se spočetka z napačno nežnostjo in neuvidevnostjo zagreši, se pozneje nikoli, ali pa le s težavo še popravi. Privaditi lepih navad otroka, ne bo težko, če ima dober vzgled, ker je v njem kot v vsakem človeku razvit nagon posnemanja. Če ni dobrega vzgleda, potem vse lepe besede in navade ne koristijo mnogo, kajti ne smemo podcenjevati opazovalnosti otroka, ker nobeni vtisi ne gredo mimo njega brez naknadnega razmišljanja. Zato pazi predvsem na se in na okolico!

Prav posebne važnosti pri vzgoji otroka je složnost staršev. Koder te ni, tam ni vse v redu. Ker so mnenja staršev večkrat različna, je jako napačno, da vsak od njih ravnava potem z otroci po svojem prepričanju in svoji volji. Varuje naj se tudi one slabe vsakdanje navade, da se prepušča očetu, ki pride zvečer truden domov, vlogo »hudega moža«. To bi bilo slabo spričevalo za mater, mučno za očeta in otroke.

Pri vzgoji naj velja naslednje: Mati naj vodi, oče naj podpira in oba naj dajeta dober vzgled.

Pri otročji vzgoji naj se poslužimo: dovoljenja, pouka, opomina, ukaza in v najskrajnem slučaju kazni. Če ima pri otroku učinkovati kazen na duh, voljo ali čut, se mora ista izvršiti z obzirnostjo glede temperameta in narave otroka. Kaznuje naj se na ta način, da se otrok vadi svoje napake sam uvidevati in premagati in da velja kazen obenem za neke vrste spravo.

Odvzame naj se mu n. pr. kakšen užitek, kot slaščico ali udeležbo pri igri. Tudi s postavljanjem pred vrata se bo več doseglo kot s tepežem. Tepenje je nad vse obsojanja vredno, ker je nasilno dejanje in kot tako v naših časih in naših vrstah ne sme imeti mesta.

Proletarijat je sam na sebi že dovolj zaslužjen in ni potreba, da bi bili njegovi otroci vzgojeni s tepežem za sužnje in hlapčevske duše, kot bi to razred denarnih mogotcev tako rad videl.

Nerazumljivo je to, da je vzgoja s tepežem v naših krogih še vedno tako zelo razširjena in čeprav se dogodi to večkrat proti lastni volji. To je poseben znak pomanjkanja volje in samopremagovanja; komur to dvoje manjka, ni sposoben za vzgojitelja.

Poznam očete in matere, ki so znali s samo grožnjo, da bodo šli

Ob 80 letnici Avgusta Forela.

Predavanje s. Cerkvenika v društvu »Treznost«.

(Konec.)

Forel kot znanstvenik na drugih teriščih.

Naj omenim poleg že omenjenih del še nekatera dela, ki so postala še posebno znana: »Higijena živcev in duha v zdravem in bolnem stanju«, »Zločin in konstitucionalne abnormalnosti duha«, »O življenju in smrti«, »Etični in pravni konflikti v spolnem življenju«, »Maltuzianizem in evgenika«. Posebno bi opozoril na to poslednje delo, ki je silno važno za njegovo etično naziranje pri regulaciji porodov, odpravi porodov itd.

Znamenit je Forel tudi kot zdravnik-hipnotik. Njegovo zdravljenje duševno-spolno bolnih s hipnozo je imelo mnogo izrednih rezultatov.

Forel kot politik.

Kot politik se ni mnogo udeleževal, a kolikor se je, se je srečno. Izhajajoč iz naturalizma, ki je v preteklem stoletju nastopil svoj zmogoviti pohod po Evropi, je razumljivo, da je moral ceniti samo tista naziranja, ki so odpravljala ali poskušala odpraviti vse okostenele in škodljive pred-

sodke ter dati vrednost vsemu, kar je narava preizkusila in kar se je v naravi obneslo. Bile so mu simpatične samo teze, ki je zanje govoril globok pogled v naravo.

Naturalizem v znanosti in umetnosti je nujno vodil k naturalizmu v politiki — k socializmu.

Forel ni imel časa, da bi se intenzivno bavil s politikom, vendar pa vemo, da je vedno simpatiziral s socializmom.

Svetovna vojna ga je naposled spravila tja, kamor je spadal, v socialistično organizacijo. Postal je organiziran socialist. Saj preveča vse njegove knjige od zgodnje mu mladosti pa do danes duha zdravega, etičnega socializma.

Morda mi je uspelo uganiti, zakaj se Forel do 1916. leta ni organiziral in strankarsko-manifestantno opredelil. Čitajoč neko njegovo knjigo, sem prečital tudi naslednji stavek:

»Socializem mora postati etičen ali pa ga sploh ne bo.«

Kaj to pomeni?

S prakso socializma se je Forel v bistvu strinjal, ni pa mogel soglašati s teorijo, ker je verjel in verjame še danes, da izključno gospodarsko-materialistični motivi niso sami na sebi še mogoče zadostno gibalo velikih idej. Ideja mora imeti dušo, duševno osnovo, ta pa je njemu — etika.

In zato je s proroškim duhom že pred 15-imi leti prorokoval, daš takrat še ni bil

organiziran socialist, daš se takrat s politiko vobče ni bavil, vstajenje socializma: Ali bo etičen in tedaj bo, ali pa ne bo etičen in ga tedaj ne bo.

Danes vidimo, da se socializem premeta na etičnih osnovah, da računa v prvi vrsti z revolucijo duha in zametuje revolucijo materije.

Kar je tedaj videl in vedel Forel, ni videl niti vedel nihče izmed profesionalnih politikov.

Sklep.

Ne vem, v koliko mi je uspelo podati sliko moža, čigar ime pomeni za vsakega abstinenta: Program, bojno geslo, lučvodnico v boju, Veronikin prt, ko trenutno omaguje pod križem neuspehov in vsekdar plamenečo ljubezen in večno živo, pesniško vero v vse, kar je dobro, lepo in plemenito.

Ne vem, v koliko mi je to uspelo, a vem, da bi vsakdo izmed vas, ki bi prečital samo njegovo »Seksualno vprašanje«, vzljubil tega moža z nežno in globoko ljubeznijo deklice, z resno in intelektualno ljubeznijo dorašlega moža, s fanatizmom borcev za vse najvišje ideale.

Vem, da bodo dela Forela ne glede na naše slabotne poskuse ovekovječiti jih, našla poleg že realiziranega priznanja, plodne njive, na katerih bo zorelo in žarelo zlato klasje

resnice in lepote!

proč, brzdati svoje otroke. To je dokaz, da je gola domišljija, da se brez tepeža ne more nič doseči.

Ne malo važno za vzgojo otroka je pripovedovanje pravljic. Razkriva se s tem lepoto pravljic samih ali so tudi velikega pomena za razvoj govora.

Kakor hitro se je otrok naučil brati, je jako koristno, če se mu dajo prebirati pravljice. S tem se širi otrokovo obzorje, on postaja srčnejši in njegova volja postaja močnejša. — Predvsem seveda mora biti vsebina pravljic primerna; niso vse pravljice koristne.

V pričakovanju, da bomo s plemenito vzgojo našli urešničenje idealov razrednega boja, ne izpustimo izpred oči tega: Kdor druge pravilno vzgoji, dokonča svojo lastno vzgojo.

Op. ured.: V prihodnji številki bomo k gorenjemu navedli nekaj primerov. Veselilo bi nas, če bi nam katera izmed čitateljic ali čitateljev k temu razpravljanju podala svoje mnenje, katere bomo po možnosti objavili.

Zaščita matere in otroka.

Že desetletja se čuje in obravnava to zahtevo ob raznih prilikah in mnogo se je tudi že o njej pisalo.

Prvi, ki so uvideli potrebo te zaščite, so bili **zastopniki delavstva, socialisti.**

Oni so prvi protestirali proti zaposlenju žen in mladoletnih pri za njihovo zdravje in njihovem razvoju škodljivem delu.

Ako razpravljamo o zaščiti matere in otroka, ne bo škodovalo, če pogledamo nekoliko nazaj v one »dobre stare čase«, ko človeštvo, kakor pravijo, še ni bilo tako brezbožno in pokvarjeno kot je danes. Mi sedaj vemo, da je bilo to dobro ljudstvo po tedanjih mogotcih umetno zaslepljeno, vendar si je pa samo pomagalo iz prikritih zadreg kakor si je pač moglo in znalo.

Razume se, da so tudi tedaj najbolj trpeli najrevnejši med njimi, zlasti matere in otroci.

Tedaj je še bolj kot danes bila žena-mati odvisna od poštenja in razpoloženja onega, ki je bil oče njenega otroka.

Zlasti nezakonska mati je bila še mnogo bolj kot danes izpostavljena zaničevanju in preganjanju. Saj je tedanja prosvitljena družba proglašala njeno dete kot **plod občevanja s hudičem.** (Temu bi sicer še danes

danes lahko nekoliko pritrdili. Saj človek, ki more hladnokrvno zatajiti in izpostaviti bedi in zaničevanju ubogo dete, katero je poklical v življenje, spada gotovo v vrsto najpodlejših in najhujših bitij, pa naj bo posvečen tudi z vsemi sedmimi svetimi zakramenti.) V tistih dobrih starih časih so nezakonske matere sebe in svoje dete pred materijelnim pomanjkanjem ščitile na ta način, da so polagale svoje nebogljence na pragove imovitejših hiš, oz. v zato ob cestah nastavljene jasli, kjer so pozvonile in odšle, nakar je prišel usmiljen človek in otroka vzel v oskrbo. Tako je bila tedanja družba prisiljena ustanovljati najdenišnice, kjer so te otroke odgajali in jih, ko so bili za silo delazmožni, oddajali kinetom in obrtnikom v izkoriščanje, kjer so bili povečini neusmiljeno trpinčeni. (Kaj je tem revčkom pomagalo vprašanje: Zakaj nimam očeta?) Tako je do nedavnih časov izgledala zaščita otroka, matere pa so bile prepuščene še nadalje svoji zli usodi.

Danes, ko se toli prezirani in »prekucuški« socialisti drznejše kontrolirajo početje vladajoče družbe in imajo tudi priliko podajati inicijative, kako omiliti gorje vsem bednim, je tudi v tem oziru vsaj v toliko boljše, da vsaj kazenski zakonik prepoveduje trpinčenje ubogih otrok in štiti tudi matere. Imamo tudi razne zavode in ustanove, ki imajo nalog, pomagati revnim materam in štiti ter oskrbovati bedno in zapuščeno decu. Vendar smo še v kljub temu upravičeni do raznih tozadevnih pritožb, zato še vedno terjamo zaščito matere in otroka. Naše tozadevne zahteve pa niso pristranskega značaja, zato pričakujemo pravilno rešitev tega problema le v okviru spremenjenega družabnega reda. Zaščita matere in otroka pred bedo in pomanjkanjem ter pred izkoriščanjem in zlorabljanjem v korist kapitalističnega profitarstva, je možna le s pravilno rešitvijo dela in jela.

Na žalost se tudi dogaja, da lastni starši večinoma nezavedno zlorablajo svoje otroke s tem, da jim nalagajo pretežka dela, jim ne nudijo zadostnega nočnega počitka in potrebnega razvedrila podnevi. Zadržujejo jih od šolskega pouka in ne skrbe zadostno za njihovo usposobljenost za nadaljnje življenje.

Žal se pa dobi tudi starše, ki iz pomanjkanja srčne kulture ali iz nepremagljive razdražljivosti, ki ima največkrat svoj izvor v pretrdem boju za obstanek in za odgojo svojih

Letna članarina za „Cankarjevo družbo“ znaša 20 Din. Za to dobiš jeseni štiri lepe knjige. —

otrok, prav kruto ravna s svojimi otroci tako, da je žal prav mnogo zakonskih otrok, živečih pri lastnih starših, ki bi upravičeno zavidali nezakonske, ki so v oskrbi pri dobrih ljudeh. Tudi te bo rešila in zaščitila šele boljša kultura, ki bo zavladala tedaj, ko bo pravilno rešeno socialno vprašanje.

Pomilovanja vredna in zaščite potrebna, je zapuščena in brezdomska nezakonska mati. Vendar se pa mnogim zakonskim materam, ki so odvisne od značaja, razpoloženja in gospodarskega stanja svojega moža, godi često še mnogo huje, ker njihovo trpljenje traja leta in desetletja. Rešitev teh pričakujemo pa od temeljite spremembe družinskega prava, ki ne bo več izročal ženo za celo življenje v odvisnost privilegijev moža, neglede na to, da li je on tega vreden in sposoben ali ne.

Prava zaščita matere in otroka bo izvedena šele tedaj, ko bo za vsakega otroka že ob rojstvu zakonito določena oskrbovalnina do tedaj, ko bo zmožen s svojim sposobnostim primernim delom služiti si vsakdanji kruh.

Tudi to bo šele omogočila socialistična družba. Za svojo sveto dolžnost mora vsak človek smatrati, da pomaga blažiti sedanje razmere in ustvarjati boljše. Toda te naše zahteve niso usmerjene zgolj z ženskega stališča, marveč jih vključujemo v terjatve bojujočega se razrednega proletarijata. Ker le z zmago socializma bo dosežena prava zaščita matere in otroka.

Važen kulturni dogodek

za delavstvo je, da se je ustanovila Cankarjeva družba. Namen te družbe je, izdajati knjige, da bo imelo tudi naše delavstvo priložnost, nabaviti si za mal denar lepe in koristne knjige, da mu ne bo treba vselej posegati po vsakovrstnemu vsakdanjemu šund. Članarina za Cankarjevo družbo znaša letno Din 20.— in Vam nudi 4 knjige. Ker to ni drago in ker pričakujemo, da bo odbor Cankarjeve družbe vedno stremel, da bi izdajal

kar najboljše knjige, zato vsem sodružicam pristop kar najtopleje priporočamo in ga priporočajte tudi svojim znankam, katere še niso naše članice.

»Čudno, pa resnično je, da napravi majhna biblioteka tudi najneznatnejšo sobo prijazno, kakor da bi stanovalo s teboj še drugo živo bitje,« pravi P. Höcker.

8625 žena . . .

8625 žena je v letu 1928. na Dunaju izstopilo iz cerkve! K temu se prišteje še 8121 mož, ki je zapustilo cerkev!!

Iz Holandske.

Predsednik holandske socialno-demokratske stranke je uvrstil v volilni program za žene sledeče zahteve: dokončanje socialnega zavarovanja, bolniško zavarovanje, materinsko zavarovanje, ratifikacijo washingtonske konvencije in izboljšanje zakonske zakonodaje s posebnim ozirom interesov zakonske žene. Torej že na Holandskem, koder imajo že pravnoveljavni civilni zakon, se zahteva izboljšanje zakonske zakonodaje.

Jesenice.

Dne 7. aprila se je vršil redni letni občni zbor podružnice Zveze delavskih žena in deklet na Savi. Udeležba je bila sicer lepa, vendar pa so nekatere manjkale, kar moramo kritizirati. Občni zbor je forum, kjer se polagajo računi za delo v preteklem letu in se določajo smernice za bodoče delo, zato smatramo, da je dolžnost vsake članice, da se istega udeleži in pri delu sodeluje.

Iz poročil funkcionark je bilo razvidno, da je podružnica živahno delovala. Vršilo se je tekom leta 13 sej, 11 prosvetnih večerov in 4 veselice. Dobro je uspel tudi Miklavžev večer. Obdarovani so bili vsi otroci članic.

Izvoljen je bil sledeči odbor:

Predsednica Helena Zugwitz, namestnica Greta Sovšek, tajnica Ivana Koren, nam. Ivana Veber, blagajničarka Mici Martinjak, nam. Marija Gergoni. Odbor: Kavčič Mici, Vovk Reza, Kukovca Ivana, Burnik Marija, Binder Antonija in Tavčar Marjeta. Nadzorstvo: Homan Kristina in Ropret Marija.

Centralo je zastopalo sodružica Ajdiškova in so njenemu izvajanju članice pazno sledile. Pozivlja žene na vztrajnost v delu in priporoča, da se poprimo dela tudi v zadružnih organizacijah, potem katerih lahko brez posebnih žrtv mnogo koristijo delavskemu gibanju.

Pri slučajnostih se sprejme predlog, da se priredi dne 1. in 2. junija z otroci izlet v Ljubljano. Zastopnica centrale obljubi, da nam bodo ljubljanske sodružice preskrbele skupna ležišča in ob isti priliki priredile družabni večer. Zato vabimo vse sodružice, da se izleta v čim večjem številu udeleže. — Vsa pojasnila daje odbor.

Želimo, da te dneve prihitijo v Ljubljano tudi sodružice drugih podružnic, da se ob isti priliki medsebojne vezi tem bolje poglobijo.

Ljubljanskim sodružicam v vednost!

Ker pričakujemo, da bodo mrzli dnevi kmalu za nami, želimo, da bi otroci naših članic bili kolikor mogoče v prosti naravi. Sklep zadnje seje je, da prevzame vsako nedeljo in praznik ena odbornica nalogo, da popelje otroke članic v naš priljubljeni »Mostec«. Zbirališče vsakokrat ob pol 2. uri popoldne pred Zadružnim domom v Šiški in to prvič v nedeljo, dne 12. maja. Razume se, da velja to le za lepe solne nedelje, nikakor pa ne, ako bi bilo vse prepreženo z oblaki ali bi celo deževalo.

Opozarjamo tudi članice, da je odbor sklenil izdati otrokom svojih članic izkaznice za brezplačno uporabo gugalnic v »Mostecu«, ki se dobe pri naši tajnici v pisarni Konzum-

nega društva za Slovenijo v Zadružnem domu v Šiški, Žibertova ulica. Odbor.

Člani za „Cankarjevo družbo“

se priglašajo iz vseh krogov: delavci, učitelji, advokati, uradniki, umetniki, inženjerji itd. Ustanovnino po Din 500 so plačali tudi 3 delavci, člani »Svobode« Gorje pri Bledu, in sicer: **Andrej Prešern, Franc Pavlič in Jernej Bregant**. Dosedaj ima družba 28 ustanovnikov. Največ članov so doslej nabrali sledeči sodruzi: Rado Čelešnik, član »Svobode« in »Zveze privatnih nameščencev«, 58 članov in 2 ustanovnika; Ludvik Miklošič, član železničarske organizacije, 29 članov; Angela Jevnikar, članica »Svobode«, 20 članov; Krištofova Rezi, članica »Svobode«, 20 članov, Kristina Rakovčeva, članica »Svobode«, 20 članov; Ciril Štukelj, član »Svobode«, 20 članov; Anton Ule, član »Svobode« in »Zveze rudarjev«, 20 članov; dr. Jelenc Celestin, član »Svobode«, 7 članov in 3 ustanovnike; Antončič Matija, član lesne organizacije, 10 članov. Tu so navedeni samo oni, ki so nam že odračunali bloke in članarino. Mnogo članov se javlja s pošto položnico, tako, da ima že sedaj družba skupno 1851 članov in 28 ustanovnikov. Kakor vse izgleda, ne bomo zbrali do 1. junija samo 3000 članov, kakor smo pozivali v manifestu, temveč jih bomo gotovo imeli dotlej že 4000.

Delavci! Cankarjeva družba vam nudi za mal denar lepe knjige. Umetniška Matica vam nudi za mal denar lepe slike. Potrebno je zato, da ste član obeh društev. Ali veste, kaj vam nudi Umetniška Matica? Za letnih 24 Din eno originalno sliko, eno reproducirano sliko ter eno knjigo. Letos bo ta knjiga monografija našega priznanega kiparja Tine Kosa. Krasne celostranske slike nam bodo pokazale vsa njegova najboljša dela. Torej troje del za 24 Din na leto!!! Za delavce bo letos originalna slika vzeta iz delavskega življenja! Pristopajte k Umetniški Matici! Priglašajte se za poverjenike, ki jim nudimo 10% popusta. Kdor nabere 10 članov, prejme vsa tri dela zastonj. Posebno bi rabili poverjenike za delavce v Mariboru, Mežici, Prevaljah, Guštanju, v Celju, Zagorju, Ljubljana-okolica, v Kranju, Trziču in na Jesenicah. Pišite po potrebne tiskovine! Naslov: Umetniška Matica, Ljubljana, Dunajska c. 35.

Zahvala.

Podpisana se najtopleje zahvaljujem podružnici Zveze delavskih žena in deklet v Črni za v boleznih mi nakazano podporo v znesku Din 50.—

Repulus Antonija, Črna.

Hranilne vloge vlagaj } v
Vse potrebščine nakupuj }
KONZUMNEM DRUŠTVU ZA SLOVENIJO

v Ljubljani in njegovih podružnicah.

**Širite
naš list!**